

КӨРСӨТКҮЧ

Бул китептеги аталыштар төмөнкүдөй алиппе тартибинде берилди:

А Б В Г Д Е Ж З И Й К Л М Н Ы О Ө П Р С Т У Ү Ф Х Ц Ч Ш Щ Э Ю Я

Коюу кара жазуу менен берилген беттерден негизги маалыматтарды табууга болот. ЖАШЫЛ БЕТТЕРГЕ киргизилген дарыларды дарылар көрсөткүчүнөн издеңиз, 341-б.

А

- АБОК** (Арзан баада окутуп-үйрөтүү кызматтары), 297, 429
Адамдын ден соолугун текшерүүгө көркүтүү маанилүү белгилер, 41, китептин артык тышына чейинки бетте
Адашкан көз, 223
Азықтар
апарды өстүрүү, кб22
апардын бузулушу, 103, 135
(ошондой эле Мүнөзтамакты, Тамактанууну караңыз)
арзан баадагы, 116-118
аш болумдуу, 110-111, 295
ичи өткөн адам учун, 155-156
оорулуу балдар учун, 120-122
өсүмдүк азықтары, 116
Айран (йогурт), 57, 232, 242
Айыл дары баштыгы, 336-337
Айыл медициналык кызматкери, кб1-кб7, кб29, 43, 340
Айыл чарбасы, кб13, 412-413
Айылдагы дары саткан дүкөнчү, 338
Айылдын ден соолук комитети, кб24
Ак күп (Какачты караңыз)
Акупунктура, 74, 401
Акушер (Аначыларды караңыз)
Ала (витилиго), 207
Алдын алуу медицинасы, кб17, 17, 131-150
вакциндөө (эмдөө), 147
жыныс оорулары, 239, 401-403
ичеги күрттар жана башка ичеги мителери, 140-146
оорулардан кантитп сактануу керек, 108, 148-150, 242, 326
санитария, 137-139
тазалык, 131-136
Аллергиялык реакция, 23, 54, 166
ага каршы дарылар, 337, 386-387
дарылардан болуучу, 54, 56, 68, 70-71, 351
теридеги, 203, 285, 290
Аллергиялык ринит (чөп калтыратмасы), 165, 427
Аллергиялык шок, 70, 105, 351, 386-387, 410
Алое вера, 13, 129
Алсыздык, чарchoо, 23, 124, 323, 400
Алсыроо, ысыктан, 81
Алысты жакшы көрүү, 323, 422
Амёбалар, 144-145, 336, 368-369, 419
Ампутация, 409, 419
Анаболик стероиддерি, 51
Аначылар (акушер)
аначылар учун маалыматтар, 245-282
кош болтуу көздеги коркунчтуу бөлгилер, 249
төрөт учурундагы өзгөчө коркунч, 256
төрөткө көрек нерселер, 254-255
төрөткө чейин көрүлгөн кам, 250
эмне кылбоо көрек, 260
Анестезиялоочулар, 380-381
Анонимдүү араккеттер, 149, 417, 429
Антациддер, 52, 64, 129, 248, 324, 381-382
Антибиотиктер, 52, 55-58, 156, 351-365
Антигистамин, 70, 165, 204, 386-387, 419
Антитоксингер, 388-389, 419
жана аллераgиялык реакция, 70, 105
сөлеймеге каршы, 389 (ошондой эле Уукесер дарыны караңыз)
Апийим, 416
Араккеттик (спирт ичимдиктери), 148-149, 318, 325, 326, 328, 400, 416
Араккеттик, 148-149, 416-417, 419
Арапашма дарылар, 52, 385
Арка-бел ооруу, 173-174, 248
Артеросклероз, 326
Арыктоо
ар кандай себептери, 20
жаңы төрөлгөн балада, 273
кантитп арыктоо көрек, 126
капыстан (дene суусуздануу), 151 (ошондой эле Көтөрөм болууну караңыз)
енөкөт, 179, 180, 400
Арылтма дарылар, 15-16
аларды жөнү жок, туура эмес колдонуу, 92, 126
Ачкалык (Көтөрөм болууну караңыз)
Ачытма инфекция, 58, 232, 242, 370-371, 373
Ашказан жарапары, 128-129, 149, 381-382
Ашказан ооруу, 12, 93, 427
(ошондой эле Курсакты, Карышууларды караңыз)
Аңгеме айтып берүү, кб23
Аялдар жыныскабы (кондому), 290
Аялдын ден соолугу, 241

Б

- Баа берүү**, кб20, 422
Бактерия, 19, 55, 420

- Бактериалык дизентерия**, 145
Бала тону (плацента), 262-264, 269, 426
“Баладан балага” программасы, 322
Баланың ден соолук картасы, кб20, кб24, 297-304, 420
Баланың тону (плацента), 262-264, 269, 426
Баланың шал оорусу (полиомиелит), 314
белгилери, 37
эмдөө, 147, 296, 314
Балдак, аны кантит жасоо керек, 315
Балдар
акыл-эси көм, дүлөй же майып, 318
алар үчүн тамактар, 112, 113, 120-122, 295
аларды эмдөө, 147, 296 (ошондой эле Жаңы төрөлгөн балдарды, Ымыркай балдарды караңыз)
алардын есүсү, 107, 297-304
алардын денесине дары саоу, 73
алардын жүгүштуу оорулары, 311-315
алардын тубаса оорулары, 316-321
жана ич эткөк, 151-153, 159
көтөрем болгон, 112-114, 154, 303, 305-306
канча балалуу болгунуз келсе (качан езүнүз каалаганда),
ошончо балалуу болуу, 283-294
өтө оорулуу, 214
Баш
андагы кычыткы инфекциясы, 205
андагы лимфа бездердин шишүүсү, 88
жарракат, 37, 78, 91
Баш айлануу, 327, 249
Баш ооруу, 162, 249, 410
Банги жана башка көндүм кылуучу заттарга берилүү, 416-417
Банги заттарга берилүү, 399, 401, 416-417
Безгек, 186-187
андагы ысытма, 26
ага каршы дарылар, 337, 365-368
“орок сымал клетка” оорусу менен коштолгон, 321
Бездер (Лимфа бездерин караңыз)
Безетки, 211, 395, 419
Безетки, 211, 419
(ошондой эле Сүү чечекти караңыз)
Бейтап жөнүндө маалымат, 44
Бейтапка берилүүчү суроолор, 29, 44
Бейтапка ыңгайлуу шарт түзүү, 39
Бел ооруу, 173, 248
Белгилер, 20, 29, 427
Белл шал оорусу, 327
Белоктор (протеиндер), 110, 111, 112, 113, 116-118, 121
Берч
көздүн кабагында, 220
көздүн тунук кабагында, 224, 226, 228
Бет
анын шал болушу, 37, 327
беттеги демплейген тери, 191
маныроо (дулдуйган), 318
Бильгарциоз, 146
Биргелешип иштөө, кб5, кб24
Биргелешкен чарбалар (кооперативдер), кб24
- Бирдик менен өлчөө**, 60
Биринчи жардам, 75-106, 422
Бит, 134, 190, 200, 373
Битот тактары, 226
Богоқ, 10, 130, 423
Бойго бүтүп калуу мүмкүн болгон күндөр, 244, 291
Бойго болтурбоо үчүн аралаш ыкмалар, 285, 292
Бойго болтурбоочу көбүк, 290, 396
Бойго болтурбоочу таблеткалар, 285, 286-289, 394-395, 410
Бойдон алдыруу (аборт), 243, 284, 414-415
(ошондой эле Бойдон түшүүнү караңыз)
Бойдон алдыруудан абалдын оорлошуу, 243, 414-415
Бойдон түшүү, 246, 249, 266, 281, 414
Боор экстракты, 65, 67
Боор, 36, 424
инфекциясы, 172
ириңкөлкүлдөр, 144-145
оорусу, 172, 288, 328
Бөйрөк таштары, 235, 424
Бөйрөктөр, 233-234, 424
Бөрүжатыш, 68, 166, 203, 423
Бөртмө келте (Темгилдүү келтени караңыз)
Бронхит, 170
Бруцелләс (сөөк ооруу), 27, 188
Бубон, 238, 403, 420
Булчундар
аларды жөнгө сала албай калуу, 320
текшерүү, 37-38
Бут
анын шишүүсү, 113, 124, 144, 176, 248-249, 323
майрык, 319
эч нерсе сезбей калган, 127, 162, 173, 191-192
анын оорушу, 288, 321
буттардын кайчылашып калышы, 320
бутту текшерүү, 37
Бут (таман) кычыткысы, 205
Бут тирегич, 315
Буу, аны менен дем алуу, 47, 168
Бүйле, 229-232
анын канашы, 107, 231
анын кубарышы, 124
дары колдонуудан шишүүсү, 231
Бүргөлөр, 190
Б.Ц.Ж. вакциндери, 147, 180, 185
Былжыр, кантит сордуруу керек, 169, 425
- В**
- Вазоктомия**, 293, 428
Вакциндөө, 19, 147, 180, 250, 296, 321, 337, 405
Вена варикозу, 175, 213, 288, 410, 428
жана өнөкөт жаралар, 20, 212, 213, 324
кош бойлуу кезде, 248
Венага сайылуучу эритинди, 40, 53, 67, 152
Веналар, сезгенген, 288
(ошондой эле Вена варикозун караңыз)

- Венерикалык оорулар** (Жыныс ооруларын караңыз)
Вирус, 19, 399-401
Витаминдер, 110, 111, 116-118, 392-394, 405
“А” витамины, 226, 392
“В” витамины, 208
“В12” витамины, 51, 65, 393
“В6” витамины, 361, 394
“С” витамины, 248, 335
“К” витамины, 265, 272, 337, 394 (ошондой эле Темирди караңыз)
аларды дөнеге саюу, 65, 67, 118
аларды эмнелерден алган он, 52, 118
- Г**
- Газдалган суусундуктар**, 115, 150
Газдалган ширин суусундуктар, 155, 161, 229
Гангрен, 213
Гансен оорусу (Макоопести караңыз)
Гвинея митеси, 406-407
Гелузил, 173
Геморрой (Көкбашты караңыз)
Гепатит (боор сезгенүү), 26, 172, 416
Героин, 416-417
Гигиена (Тазалыкты караңыз)
Гингивит, 231
Гипервентиляция (Тез дем алууну караңыз)
Гипертония (Кан басымынын көтөрүлүшүн караңыз)
Гипопион, 225
Гипотермия, 408
Гипс, 14, 98, 319, 420
Гифема, 225
Глаукома, 33, 222, 323
Гормондор, 224, 287, 394, 423
Грамм менен өлчөө, 59-60, 423
- Д**
- Дакриоцистит**, 223
Дан азыгы, 152, 382
Дараатканалар, 137-139, 153
Дарттар (Ооруларды караңыз)
Дары есүмдүктөр, 12-13
Дары бөлүктөрү, 59-60, 340
Дары баштык, 331-337
Дарылар
аларды жөнү жок, туура эмес колдонуунун коркунчтуу жактары, 50-53
аларды көп колдоно бербөө, кб18-кб19, 49
аларды кантит өлчөө жана берүү керек, 59-64, 340
аларды кантит жазып берүү керек, 63-64
бул дарыларды дөнеге саюуга болбойт, 56
дарылардан болуучу реакциялар, 68, 70-71, 351
дарысыз айыктыруу, 45-48
жалпыга белгилүү атальштагы, 333, 339
жаш балдарга берилүүчүү, 62
жаңы төрөлгөн балага берүүдөгү этияттык, 54, 272
кандай учурда аларды колдонбоо керек, 54-64
- колдонуу көрсөтмөлөрү, кб18-кб19, 49-73, 339-396
кош бойлуу кезде дары берүү, 54, 247
төрөт учурунда же андан кийин дары берүү, 266
туура колдонуу, дозалары жана сактык чараптар, 339-398
firmalык атальштагы, 55, 333, 339
Дарыларды туура эмес колдонуу, 50
“Даун” оорусу (монголизм), 318, 425
Деконгестант (Мурун тамчыларын караңыз)
Дем алалбай кыстылуу, 79, 314
Дем алуу, 426
буу менен, 47, 168
кыйынчылыктар, 23, 57, 168, 181, 274, 325, 410
борулуу адамдын, 32
тездиги, 32
токтоп калган, 80 (ошондой эле Өпкө ооруларын, Оозмо-ооз дем алдырууну караңыз)
Ден соолук жолу (Баланын дөн соолук картасын караңыз)
Ден соолук, кб7, кб11
Дене коргоочу азыктар, 110, 426
Дененин суусуздануусу, 151-152, 421
анын алдын алу жана аны дарылоо, 152, 156, 382-383
бул дарыларды ичпөө керек, 52-53, 156
жана ич еткөк, 46, 155
ич алдырма дарылардан болуучу, 15, 383
ымыркай эмгегинин бөксөрүүсүнө алып келүүчү, 9, 274
Денеге дары саюу, 65-73
анын коркунчтуу жактары жана сактык чараптар, 68-69
байго болтурбоо учун, 285, 293, 396
бул дарыларды сайбоо керек, 51, 56, 67
Дары саюз зарыл болгон өзгөчө кырдаалдар, 66
Дары саюуга керек жарак-жабдыктар, 336
Дары саюудан болуучу коркунчтуу реақциялар, 54, 70-71
Дары саюунун балдарды майып кылышы, 74, 314
дарыны кандай учурда саюу керек, 65, 67
дөнеге витаминдерди саюу, 118
дөнеге дары саюунун жардам берүүсүнө ишеннүү, кб19, 4, 50
Дененин өсүшүнө жардам берген азыктар, 110
Денетап (температура), 30-31, 272, 409, китеттин арткы тышына чейинки бетте (ошондой эле Ысытманы караңыз)
Денетаптын төмөндөшү, 409
Дерматит, катнаш дерматити, 204, 421
Дизентерия, 144-145, 422 (ошондой эле Ич еткөкти караңыз)
Диртилдөө, (Туталакты, Карышманы караңыз)
Дифтерия (Кептөөрдү караңыз)

- Дозалар жөнүндө маалымат**, 340
Дүлөйлүк
аны үйдөн дарылоо ыкмасы, 11
балдардагы, 318
зынылдоо жана баш айлануу менен коштолгон, 327
- Ж**
- Жаңыртылган желдеткичтүү даараткана**, 139
Жай кыймылдоо (Кемтиктерди, Жин-кесел ооруларды караңыз)
Жалаяк исиркеги, 215, 422
Жалган толгоолор (айтолгоо), 258
Жалкоо көз, 223
Жалпыга белгилүү атальштагы дарылар, 333, 339, 423
Жамбаш көндөй органдарынын сезгенүүсү, 237, 243, 244, 396
Жаракат
жаракат алган адамды кыймылдаттуу, 99-100
көздүн жаракаты, 218
катуу, 33
эс-учун жоготкон адамдын жаракаты, 78
Жаракат алган адамды кыймылдаттуу, 99-100
Жаралар
аларды шекер же бал менен дарылоо, 213, 214
ашказандагы, 13, 36, 53, 128-129, 149, 382
(ошондой эле Терини караңыз)
буттагы, 324
ириндүү, 199, 201, 406
көздүн тунук кабыгындагы, 224-225
көртмектеги же башка жыныс мүчелерундөгү, 199, 205, 232, 237, 238, 242, 400, 402-403
ооздогу, 232
өнөкөт, 20, 127, 212, 213, 236, 237, 238
ет оюлуу, 41, 214
теридеги, 20, 212, 213, 324
токтобой чоною берүүчүү, 127, 191, 211, 213, 214
чон, ачык, 127, 213-214
эч нерсе сезбеген, 191, 237, 279
Жаралуу стоматит, 232
Жарамдуулук мөөнөтү, 332
Жатын ичиндеги зымором (ЖИЗ), 281, 285, 290, 396
Жатын мөюнчасы, 288, 420
Жатын сыртына бала бүтүү, 36, 243, 249, 280, 414
Жатын, 428
андагы залалдуу шишик, 280
аны укалоо, 264-265
анын жыйрылусу, 258, 266
жатында күмөндүн жайгашуусу, 251, 257
Жаш баштыкчасы, инфекциясы, 217, 223
Жаңы төрөлгөн баланын төбесүндөгү
жумшак жер (Эмгекти караңыз)
Жаңы төрөлгөн балдар
дарылары, 54, 272, 337
жана селейиме, 182-183
көздөрү, 221, 237, 270
- кандагы бактериялык инфекция, 275
киндик тутук, 262-263, 270
кичинекей, эрте жана салмагы көм төрөлгөн, 405
оорулары, 272-275
суга түшүрүү, 7, 263, 270
төрөт учурундагы кейгөйлөр, 268
тамактандыруу, 120, 263, 271
чүркү, 317
эгиздер, 269 (ошондой эле Дененин суусуда-нуунусун караңыз)
Желөпкө (эмфизема), 170
Желим жыттоо, 416
Желимчилер, 186-187
Жер
бөлүштүрүү, кб7, кб11, 413
пайдалануу, кб11, кб13-кб16, 115
Жетекчилик, кб5
ЖИЗ (Жатын ичиндеги зымором), 281, 285, 290, 396
ЖИКС (Жүгузулган иммункем синдром), 153, 171, 236, 245, 286, 290, 396, 399-401, 416
жана кош бойлуулук, 249
жана күргак учук, 179
жана оозул, 232
жана чырмалма чакалай, 204
Жин-кесел оорулар, 18, 114, 318
Жөөлүү, 24, 421
жана безгек, 186
жана ич келте, 189
Жөргөмүш чагуу, 106
Жөтөл, 168-169
ага каршы дарылар, 52, 384
көп кездешкен себептери, 168
кан жөтөлүү, 140, 171, 174, 179
өнөкөт, 168, 324, 400
чылым чеккен адамдын жөтөлүү, 149
Жүгузулган иммункем синдром (ЖИКСти караңыз)
Жүгуштуу оорулар, 18-19, 135, 423
Жүгуштуу эмес оорулар, 18
Жука чурайдагы лимфа бездер, 88, 238, 423
(ошондой эле Чуркуну караңыз)
Жумуру күрттар (аскаридалар), 140-141, 420
жана муунтма (астма), 167
Жумшак шанкү, 236, 238, 403
Жүгөрү чачысы, 12
Жүрөк
анын инфаркт оорусу, 23, 325
анын оорушу, 33, 310, 325, 410
зарнаны жүрөк оорусу менен алмаштыруу, 128
Жүрөк айлануу (Окшууну караңыз)
Жүрөк катуу согуу жана тамыр тез кагуу, 23
Жүрөк кысма (стенокардия), 325
Жүрөк согуу, 32-33, 77
Жүрөк түшүү, 24, 422
Жылан чагуу, 104-105
ага каршы антитоксин, 105, 337, 388
аны элдик ыкмалар менен дарылоо, 3

Жылуу компресс, 193-195
Жыныс мүчөлөрү, 205, 232, **233-244**, 423
алардагы жараплар, 237, 402-403
Жыныс оорулары, 236-239, 285-286, 290, **399-403**, 427, 428
Жыныс сөөлдерү, 374, 402
Жыныс учугу, 402-403
Жыныстык катнаш аркылуу тараган оорулар (Жыныс ооруларын караңыз)
Жыныстык катнашты бүтө электе токтуу, 285, **294**
Жырык таңдай, 318-319, 421
Жырык эрин, 318, 423

3

Заара

анда ирин пайда болуу, 236
демейдигиден аз чыгышы, 151, 236
курөн тартышы, 172
канда, 146, 234, 377
кочкул сары тартышы, 151
өтө көп же тез-тез чыгышы, 127, 234
Заара агуучу түтүктөр (уретерлөр), 233
Заара бөлүп чыгаруу жолу, 36, **233-234**, 428
Заара кылуу, кыйналып, 234-236, 239-240, **324**, 403, 410
Заара чыгуучу түтүк (уретр), 233, 235, 428
Заарадан уулануу (Уремияны караңыз)
Залалдуу шишик (рак), **25**, 412, 420
жана ооз контрацептивдери, 288-289
жана чылым чегүү, 119, 149, 168
жатындын, 280
теридеги, 197, 211, 399
эмчектеги, 279

Замбил, 100

Зарна, 423

ага каршы дарылар, 381-382
аны болтурбоо үчүн кандай тамактануу керек, 128-129
бул дарыларды колдонбоо керек, 54, 64
кош бойлуу кездеги, 248
Зан, 132, 242, 422
Жана инфекциялар, 84, 96, 131

Жаңы төрөлгөн баланын оозу менен мурдундагы, 268 (ошондой эле, Зандоону караңыз)

үй дарыларындагы, 11

“Зандан оозго” жолу менен тараган оорулар, **131-133** 140, 188

Зандоо, **242**, 420 (ошондой эле Занды караңыз)

Занды

агыш же боз, 172

ашказан жарасында (көмүрдөй капкара зан), 128 (ошондой эле Ич катууну, Занды караңыз)

ич келтеде, 189-190

ич өткөтө (дизентерияда), 144-145

кан араплаш, 128, 146, 189

коркунчутуу курсакта (ичеги бүтөлүү), 94

куручтун кайнатылган маңызына окшогон, 158
шистосомоздо, 146, 377

И

Ийин, чыгып кеткен, 101

Ийнелер, 74, 399, 401

Ирейүүлөр (бузулуулар), 421

макоопестен болуучу, 191-192

тубас, 289, 316-321

Илдеттер (Ооруларды караңыз)

Илмектеп байлоо (Тигишти караңыз)

Импетиго (Тери ириң жарасын караңыз)

Имплантанттар (бойго болтурбоочу), 285, 293, 397

Инвагинация (Ичеги ичегиге кирүүнү караңыз)

Инсектициддер, 19, 103, 187, 373, **412-413**, 423

Инфекция, 423

ага каршы дарылар, 55-58, 335-336

ага туршушук берүү, 108, 120, 271

жана ич өткөк, 154, 157

жарааттардагы, 88-89, 96, 213

жаш баштыкчысындагы, 223

жаңы төрөлгөн балдардагы, 182-183, 275

жөнгөл, 58

жыныс мүчөлөрүндөгү, 236-239, 241-242

заара бөлүп чыгаруу жолундагы, 234-235

ичегидеги, 94-95, 135, 140-146, 243

көздөгү, 217, 219, 220, 221

катуу инфекциянын белгилери, 88, 194, 272-275

сокур ичегидеги, 94-95

терөгөндөн кийин жугуучу, 276

Ипохондрия, 329

Ирит, 33, 219, **221**

Ириңдүү майда жараплар, 201, 211

Иринкөлкүл (абсцесс), 419

боордогу, 144-145

денеге дары саюудан болгон, 67, 69, 74

теринин астынданда, 202

тиштеги, 230-231

эмчектеги, 278

Исиркектер (бөрүжатыш), 68, **203**, 238

Истерия (жүрөк түшүү), 2, 24, **423**

Итий (рахит), 125

Ич өткөк, 151-160

аны үйден дарылоо ыкмалары, 11

аны дарыллоо, 58, 152, 155-158, 384

анын алдын алуу, кб7, 46-47, 154

анын себептери, кб7, 17, 107, 132-133, 135, 153, 399, 400

жана дизентерия, 144-145, 153, 306

ичеги курттардан болуучу, 142

кан араплаш, 144-145, 157-158, 306, 401

катуу, 151, 160

кусуу мөнөн көштөлгөн, 151, 157

ымыркай балдардагы, 159, 271

ымыркай эмгегинин бөксөрүүсүнө алып келүүчүү, 9

Ич өткөкке каршы дарылар, 156

Ич алдырма дарылар, 15-16, 383

жөнү жок колдонуу, 126
Ич алдыруу, 15, 76, 92, 422
Ич көндөй (Курсакты караңыз)
 ич көндөйнүндөгү, 92
 ок тийген, 90-93
 көкүрөктөгү, 91
 алардан жан кетүүнү токтотуу, 82
 терен, 89-92
 сөөк сынгандан болуучу, 99
 аларды кантит жабуу керек, 85-86
 инфекцияланган, 88-89, 213, 401
 бычак жеген жана ок тийген, 89-93
 аларга каршы дарылар, 93, 334
 чоң эмес, 84
 селеймеге алып келүүчү, 89, 182
 көздөгү, 217-218
Ич катуу, 16, **126**
 аны дарылоо жана анын алдын алуу, 126, 383
 кош бойлуу кездеги, 248
 "коркунчуттуу курсактын" белгиси катары, 94
Ич келте ысытмасы, **188-190**
 ага каршы дарылар, 357-358
 андагы тамыр кагуу, 33
 андагы ысытма, 26
 дарыларга туруштуулук, 58
 ич келтеде, 189-190
Ичеги
 анын жарааттары, 92 (ошондой эле Курсакты, Курсактын көбүшүн караңыз)
 бүтөлүү, 22, 94
 инфекциясы, 47, 131, 144-145, 153, 189
 ичегинин көтөн тешиктөн чыгып калышы (түшүп кетүү), 142
 карышуулар, 12, 106, 145, 157, 243, 381
 сыртка чыгып калган, 92
 тез жардамды талап кылган учурлар, 35, 93-94
Ичеги бүтөлүү, 22, **94** (ошондой эле Ичегини караңыз)
Ичеги ичегиге кириуу (инвагинация), **94**, 424
Ичеги курттар, 13, **140-146**, 227-228, 406-407, 423
 ага каршы дарылар, 335, 374-376
 алардын алдын алуу, 47, 131-134
 балдардагы, 308
 ичеги бүтөлүгү алып келүүчү, 94
Ишеним күчү, **2-5**, 24, 426
Ишенимдер (түшүнүктөр)
 айыктыруу касиети жөнүндө, 2
 зыяндуу, 4, 5, 10-11

Й

Йогурт (Айранды караңыз)
Иоддолгон туз, 130, 318

К

Каада-салттар, кб3, кб11, 1, 2, 21
Кабыргалар, сынган, 99
Каканак, 256, 258, **258-260**, 420
Какач (ак күп), **215**, 421
Какырткычтар, 52, 384, 422
Калпакча (диафрагма), 285, **290**, 296

Калта, 233, 427
 андагы кичинекей жаралар, 199
 шишүсү, 317
Кальций
 аны денеге саюу коркунучу, 53, 67
 жөргөмүштүн чагуусуна каршы, 106
 жана итий, 125
 жумуртканын кабыгында, 116
 сөөктөрдү бекемдөө үчүн, 246
Кан
 жана ЖИКС, 399, 401
 заарадагы, 146, 234
 зандагы, 128, 144-146, 157-158, 306, 401
 кан жөтөлүү, 168
 кусундудагы (ашказан жарасы), 128 (ошондой эле Кан кетүүнү караңыз)
 кусундудагы (кара сарык), 328
 триматод курттары (кан соргучтар), 146
 тромб, 288
Кан агуу (Кан кетүүнү караңыз)
Кан айлануу, анын начардыгы (Вена варикозун караңыз)
Кан басым, 420
 аны кандай өлчөө керек, 410-411
 жогору, 125, 249, 288, 325-326, 395, 411
 төмөн, 77, 411 (ошондой эле Шокту караңыз)
Кан басымынын көтөрүлүшү, **125**, 249, 325-326, 411
Кан басымынын төмөндөшү, 411
Кан жоготуу (Канды, Кан кетүүнү караңыз)
Кан зилдөө, 275, 427
Кан кетүү
 аны токтотуу, 13, 82-83
 бүйлө, 107, 231
 жана каназдык, 124
 жаңы төрөлгөн баладан, 272, 337, 394
 көздүн ағына, 225
 кош бойлуу кезде, 249, 281
 менопауза кезинде, 246
 ётө көп, 82, 243, 246, 264, 281, 404, 410, 414
 энэ төрөгөндөн кийин аны токтотуу, 263-266, 337, 391 (ошондой эле Канды караңыз)
 эсин жоготкон адамдан, 78
Кан куюллуу (Кан кетүүнү караңыз)
Кан кую, 401
Каную, 23
Каназдык (анемия), **124**, 419
 аны дарылоо, 335, 392-394
 анын себептери, 113, 124
 балдардагы, 307, 321
 кош бойлуулук кездеги, 248-249
Кандидоз (Монилиоздуу караңыз)
Кандын бактериялык инфекциясы, 273-275
Канттар, 110, **111**, 382, 427
Кантал ооруу, 22
Кантал ооруу, 22
Кара курт чакканда, 106
Кара сарык (боор циррозу), 108, 148, **328**
Кара чымындар, 227-228
Карабаш (кара ысык), **221**, 420
Каражаттар
 дары баштыкта сакталуучу, 334, 336

төрөткө керек, 254-255
Карек, аны текшерүү, 217
Карттамма чакалай, 216
Карын зилинин өтө көп бөлүнүүсүнөн улам құпту болуу, 128-129
Карышма (спазм), 183, 427
жөргөмүш чаккандан болуучу, 106
сөлеймөде, 182-184 (ошондой эле Туталакты караңыз)
Карышма жазчу дарылар, 235, 329, 381
Карышулар, 421
иچигидеги, 12, 35, 106, 145, 147, 243, 381
ысыктан болуучу, 81
Катаракт, 225, 323, 420
Катетер, 239-240, 336, 420
Катнаш дерматити, 204, 421
Катуу оорулар, кб28, 42, 179-192
Кебек, 16, 126, 383
Кекээрдүүлүк, 329
Келесоолук, 318, 421
Кемакылдык, 114, 306, 318, 320-321, 426
Кемтиктөр, тубаса, 7, 289, 319-321, 421
Кенгуру ыкмасы, баланы ороо, 405, 408
Кенелер, 190, 201, 428
Кептөөр (дифтерия), 147, 296, 313-314
Кертмек, 199, 232, 233, 235-240, 402-403
Кертмеккап (кондом), 239, 285, 286, 290, 396, 401-403
Кертмекти урук чыга электе сууруп чыгаруу (бойго болтурбоо үчүн), 285, 294
Кесип алуу, 84-86
Кең таасирлүү антибиотиктер, 56, 58, 353, 356-359
КИВ (ЖИКСти караңыз)
Киллограмм менен өлчөө, 62, 424
Киндик түтүк, 428
аны кантит кесүү керек, 262-263
жана сөлейиме, 182
инфекциясы, 270, 272
кумөндүн мойнунда оролуп калышы, 268
Киндик чуркусу, 317, 318, 428
Киндик, 425
киндик инфекциясы, 182, 272
киндик түтүкту кесүү, 262-263
киндик чуркусу, 317, 318
Кино тасма, кб22
Киринүү
жана гигиена, 133
жана терелген жана ымыркай балдар, 7, 215, 263
ооруулуу адамдар, 7, 39
энелер терөгөндөн кийин, 8, 276
Киста (ыйлаакты караңыз)
Кишинин иммункем вирусу (ЖИКСти караңыз)
К.К.С. (кептөөр, көкжөтөл, сөлейиме) вакцини, 147
Климакс (менопауза), 246
Кокаин, 416-417
Кол
андагы булчундар жана нервдер, 37
анын эч нерсе сезбей калышы же оорушу, 23, 325
Колкап, резина же пластик, 255, 262, 264, 401
Колу менен төрөлүү, 268, 426
Кома, 78, 421
Компрессстер, 193-195, 421
Кондом (Кертмеккапты караңыз)
Контрацепция, 284-294, 394-396
Конъюктивит, 219-221, 308
Коркунчуту курсак, 15, 93-94, 419 (ошондой эле Ичегини, Шишиген курсакты караңыз)
Коркунчуту оорулар, кб28, 42, 179-192
Кортизон, 51
Кортико-стериоиддер, 51, 129, 364
Котон жара, 10, 237-238, 403
Которуштуруп айдоо, кб13, 115, 117, 427
Котур, 34, 199-200, 335, 373
Кош бойлуулук, 247-255
белгилери, 247
бойго бүтө албай кыйналуу, 244
бойго болтурбоо, 283-295
жатын сыртына бала бүтүү, 36, 243, 249, 280, 414
кумөндүн эненин ичинде есүсү жана жайгашуусу, 251-252, 257
кеzinде дары колдонуу, 6, 54, 247
кеzinде ден соолукка кандай кам көрүү керек, 247
кеzinде тамактануу, 118, 250
кеzinдеги жеңил көйгөйлөр, 174, 248, 251
кеzinдеги кан кетүү, 249, 264, 281
кеzinдеги каназдык, 124, 248-249, 392, 393
кеzinдеги коркунчуту белгилер, 249-251
кеzinдеги кызамык, 247, 312
кеzinдеги текшеринүү, кб24, 250-253, 410
төрөт күнүн аныктоо, 252
төрөткө керек нерселер, 254-255 (ошондой эле Үй-булөнү пландоону караңыз)
төрөткө чейин кам көрүү картасы, 253
Кош бойлуунун сепкили, 207
Кош бойлуунун сепкили, 207
Кошумча чыккан манжа, 318-319
Крахмал, 110, 203, 408, 427
Ксерофталмия, 113, 226, 306, 337, 392, 428
Кулак
анын инфекциялары, 309
аркасындағы бездер, 88
зыңылдоо, 107, 327
ооруулуу адамдын кулагын текшеруу, 34
Кулактын зынылдашы, дүлөйлүк жана баш айлануу, 107, 327, 359, 363, 379
Кулку, 405
Кургак көтөрөм, 112-113
Кургак учук, 108, 179-180, 337
ага каршы дарылар, 361-363
белгилери, 30, 37
жана балдар, 136
жана ЖИКС, 400
жана кызылча, 311
лимфа бездердин, 212
омуртканын, 173
теринин, 212
эмдөө, 147
Курсак

андагы шишиктер, 280
аны текшерүү, 35-36
коркунчутту курсак, 93-94
курсактын темен жагынын оорушу, 243
(ошондой эле Ичегини, Шишиген курсакты
караңыз)
Курсак көбүү
ар кандай себептери, 20
балдардагы, 107, 112, 114, 321
ичеги бүтөлүүдөгү, 94
көтөрөм болуудагы, 112, 114
кош бойлуу кездеги, 248, 249 (ошондой эле
Ичегини караңыз)
лямблия инфекциясындагы, 145
Курчалма чакалай, 205-206
Кусуу, 161
ага каршы дарылар, 161, 335, 386-387
жана төрөлгөн баланын кусушу, 273
заарадан уулануу (уремия) менен коштолуп,
239
ич ёттуу менен коштолуп, 151, 157
кан араплаш (ашказан жарасы), 128
кан араплаш (кара сарык), 328
кантеп кустурса болот, 103, 389
кош бойлуу кезде, 248, 249
кусканды ич алдыруу жана ич алдырма дары-
ларды берүү, 15
кынаалып кусуу, 151
Кутурма, 181
Күйүктөр, 13, **96-97**
жана макоопес оорусу (проказа), 192
көздөгү, 219
Күндүн нуру
жана безетки, 211
жана итий, 125
жана тери оорулары, 195
Күнч (экзема), 216
Күпту болуу
ага каршы дарылар, 381-382
ал болбош учүн, кандай тамактануу керек,
128-129
бул дарыларды колдонбо керек, 54, 64
кош бойлуу кезде, 248
Күч-кубат берүүчү азыктар, 110-111

Кызамык, 247, **312**, 320
Кызыл жүгүрүк (ревматизм), 27, **310**
Кызылча, 30, 108, 226, **311**, 392
эмдеө, 147, 312, 321
Кын (кийин), **233**, 428
бала тонунун тосуп калышы, 249
инфекциялары, 241-242, 370
төрөт учурунда айрылуусу, 269
Кындан суюк зат бөлүнүп чыгуу, **241-242**,
370-371
Кындын ичин чайкоо, **241**, 247, 258, 281,
292, 361, 422
Кычыткы (трибок) инфекциясы, 19, 58
кын ачтыкысы, 242, 370
оозул, 232
сары чакалай, курчалма чакалай, 205-206,
372-373
Кычышуу

ага каршы дарылар, 335, 386
дарылардан болуучу, 68, 70-71, 166
исиркектер, аллергиялар, 68, 166, 203, 236,
238
ичеги курт инфекцияларындагы, 140-142, 228
көтөн тешиктеги (чүчөк курттан), 141
котон жарадан колдун кычышуусу, 238
котурдагы, 199
кычыткыдан (трибок) болуучу, 205, 242
өсүмдүктөрдөн болуучу, 204
суу чечектеги, 311

Л

Лимфа бэздери, шишүсү, **88**, 317, 424
брүцеллэздөн болуучу, 188 же темгилдүү
кеңтеден, 190
ЖИКСтен болуучу, **400**
жука чурайдагы, 238, 403
инфекция белгилери, 194
ириңкөлкүлдөн болуучу, 202
котурдан же биттен болуучу, 199, 200
кызыамыктан болуучу, 312
лимфа бэздеринин күргак учугу, 212
эмчектин залалдуу шишигинен (рак) болуучу,
279
Лимфогранулематоз, **238**, 420
Литр менен өлчөө, **61**, 424
Лямблия, **145**, 336, 368-370, 423
жана ич ёткөк, 153, 158

М

Магнезия суту, 16, 383
Майлар, **111**, 121
Майрык буттар, 319
Майыптык
балдардагы, 74, 314, 318-321
денеге дары саюунун майыптыкка алып
келиши, 74, 314
Макоопес (проказа), 10, 25, **191-192**, 206,
337, 363-365
“Макоопес реакциясы”, 191, 364
Малоокс, 173
Марихуана, 416
Медициналык жардам
дайыма медициналык жардамды талап
кылган оорулар, 179-192
кандай учурда ага кайрылуу керек, 43, 159
Медициналык кызматкер, кб1-кб7, кб29,
43, 246, 340
Мектепке чейинки программа, кб20, кб24,
297, 428
Менингит, **185**, 274, 307
Менопауза, **246**, 424
Меньер оорусу, 327
Мертинүү, 38, 101, 316, 422
Микробдор, 19, 423
Микроскоп, 19, 144
Минералдар, **111**, **116-118**, 425
Мини-таблетка, 289, 294, **395**
Мителер, **19**, 425
ичеги, 19, 140-145, 308
териде, 19, 199-201
Монголизм, **318**, 425

Монилиоз (оозул), 232, 242, 400

Моюн

жыйрылып катып калган, 38, 182-185, 274
сынган, 99

Муздак компресс, 193-194

Мұктаждыктар, ички жана узакка созулған, кб8-кб12

Мурун тамчылары (деконгестант), 164, 165, 421

Мурун, бүтүшү же күюлушу, 164-165, 384

Мурундан кан агуу, 11, 83

Муунаксақ (артрит, муун ооруу), 173, 324
ага карши дарылар, 51, 379-380

Муундар, ооруган, 101-102, 173, 310, 324

Муунтма (астма), 167, 337, 385-386

Мұмқұнчұлук чегин билүү, кб4

Мұнәстамак (диета), 421

ал жөнүнде туура эмес түшүнүктөр, 123

бейтаптар учун, 40, 123

белгилүү бир ооруларга каршы, 40, 124-130, 154-156

дары ичин жүргөндөгү, 123

ден соолук чың болуш учун кандай тамактануу керек, 110-111

жаш балдар учун, 120-122

жаңы төрөгөн аялдар учун, 8, 123, 276

каную жана, 23

ооз контрацептивдери менен, 286 (ошондой эле Азыктарды, Тамактанууну караңыз)

оолак болуучу нерсөлөр, 119

ысытмага каршы, 8

Мұнәстамак, кәэ бир ооруларга каршы, 40, 124-130

богок, 130

диабет (кант оорусу), 40 127

ич өткөк, 155-156, 159

ич катуу, 16, 126, 383

кан басымдын көтөрүлүшү, 125

каназдық, 124

карын зилинин етө көп бөлүнүсүнөн улам күптү болуу,

зарна жана ашказан жарапалары, 128-129

толук адамдар, 126

Мәз безгек, 30, 178, 186, 367

Мәз жабыркоо, 319-320

жана туталак, 319

катуу ысытмадан болуучу, 76

тасма курттардын ыйлаакчаларынан болуучу, 143

Мәз шал оорусу, 320

Мәзге кан күюлуу, 37, 78, 288, 327, 410
(ошондой эле Ысыкты караңыз)

Мәшалдық, 38, 319-320

H

Невирапин, 249, 400

Нематод курту, 133, 142, 296, 307

Нервдер, 425

булчундар жана, 37-38

Нестендирмелер (аналгетиктер, ооруу басуучулар), 379-380

Нымдуу көтөрөм, 30, 113, 424

O

Ок тийген жараат

башка, 91

ичке, 15, 92-93

колго же бутка, 90

Окутуп-үйрөтүү, кб2, кб4-кб5, кб621-кб628, 321

материалдары, алуу даректери, 429-432

Окутуу улгүлөрү, кб22

Окшуу (Кусууну караңыз)

Омуртка дискинин тайып (ордунан жылып) кетиши, 173

Ооз контрацептивдери, 285-289, 394-395

Ооз, 107, 229-232

Оозмо-ооз дем алдыруу, 78-80, 413

жаңы төрөлгөн балдарды, 262

Оозул (монилиоз), 232, 242, 400

Ооруу баяны, 20, 25, 29, 44, 250-253, 423

Оорулар

үй оорулары, 21

аларды бири-биринен айырмaloо, 20-21, 26-27

алардын тараши, 131-137, 140, 188-189, 237-239, 399

алдын алуу, 131-150

анын себептери, 17-20, 107

аялдардын, 241

балдардын, 215, 272-275, 311-314

жугуштуу эмес, 18

жугуштуу, 18-19, 135

көп көздешкен, 151-178

коркунчутуу, кб28, 42, 179-192

улгайган адамдардын, 323-330

Оорунун себептери, кб6-кб7, кб10, кб27, 17-19

Оорунун таралышы, 131-137, 140, 190, 237-239, 399-403

Ооруу

ага каршы дарылар, 19, 52, 75-76, 162, 335, 379-380 (ошондой эле Карышууларды, Баш оорууну караңыз)

арка-бел, 173-174, 248

бут, 288

заара кылууда, 146, 235-236, 239, 242-243

көз, 217, 219, 221, 222

көкүрек, 179, 325

курсак, 12, 35-36, 94-95, 128, 146, 243

муундар, 101-102, 173, 310, 324

сурап билүү, 29

тиш, 165, 231

“Орок сымал клетка” оорусу, 30, 321, 393

Отун, 135

Оңко коюу, 22, 421

Оюн көргөзүү (сахна коюу), кб23

Ө

Өзгөчө кырдаал

дары баштык учун дарылар, 332

денеге дары саюу көрөн болгон учурлар, 66

ичиғи оорулары, 93-95
Әлүм, ага моюн сунуу, 330
Әлчөө
дарыларды, 59-61, 340
кан басымды, 410-411
киллограмм менен, 62
Әпкө оорулары
бронхит, 170
жана чылым чегүү, 149
кургак учук, 179
муунтма, 167
өңкө сезгенүү, 171
Әпкө сезгенүү (пневмония), 27, 41, 171, 399, 400, 413
Әпкөдөгү какырыкты чыгаруу, 169
Әрмө курт (Трихурус), 142
Әсүү, балдардын, 107, 297-304
Әсүмдүктөр
дары есүмдүктөр, 12-13
кычышууну козгоочу, 204
Әсүмдүктөрдү которуштуруп айдоо, кб13, 115, 117, 427
Әт баштыкчасы, 422
анын оорулары, 329
анын оорушу, 36
ооруганда, аны үй ыкмалары менен дарылоо, 12
Әт, 233
инфекция, 243
таштары, 234, 235

P

Рак (Залалдуу шишикти караңыз)
Реакциялар (Аллергиялык реакцияларды караңыз)
Ревматизм (Кызыл жүгүрүктүү караңыз)
Ревматоид артрити, 324
Регидрон суусуну, 152, 311, 382-383, 400, 426
дene суусузданууга каршы, 9, 46, 158, 306
жана кусуу, 161
жана төрөлгөн балдар учун, 273
ич алдыруу каражаты катары, 15
катуу ооруган адамдар учун, 40, 53
коркунучтуу курсакка каршы, 95
Рентгенге түшүү, 102
Ресурстар, кб8, кб12, 115, 283, 426
Рефлекстер, аларды текшерүү, 183, 426
Ринит, аллергиялык (чөп калтыратмасы), 165, 426
Ритм ыкмасы, 285, 291-292

C

Салмак
үй шартында жасалган тараза, 250
арыктоонун маанилүүлүгү, 125-127, 325-326
дарынын дозасын өлчөө, 59-61
дарынын дозасын салмакка жараша өлчөө, 340
жана мунёзтамак, 110-111, 127
кош бойлуу кезде салмак кошуу, 247, 250
салмак кошуу, балдарда, 297-304
фунт же киллограмм менен өлчөө, 62

Санитария, кб10, 137-139, 153, 427
Сары суу оорусу, 317
Сары чакалаи, 11, 205-206, 372
Сарык, 30, 172, 274, 318, 321, 328-329, 393, 424
Сарымсак, 12, 241, 242
Сасык тумоо, 45, 57, 163, 308, 422
Себоррея (какач, ак күп), 215
Сезигчики жоготуу, 38, 127, 162, 173, 191, 192, 279
Селайме, 182-184
ага каршы дарылар, 336-337, 389-390
жарааттан болуучу, 84, 89, 407
жаны төрөлгөн балада, 182-183, 273
эмдөө, 147, 184, 296
Сенек, 314, 421
Симптомдор (Белгилөрди караңыз)
Синус оорусу (синусит), 165, 427
Сокур ичеги (аппендикс), 94
Сокур ичеги сезгенүү (аппендицит), 36, 94-95
Сокурдук, 221-222, 412
көзгө келтирилген жаракаттардан болуучу, 218
шам соқур, 113, 226-227
ымыркай балдарды андан сактоо, 221, 237, 379
Соргуч, 84, 255, 262, 268
Социалдык шарттар, 283, 401, 415, 417
Сөөктөр
аларга ок тийүү, 90
алардын ийрөиүүсү, 125, 319
муундан чыынп кетүү, 101 (ошондой эле Сынган сөөктөрдү караңыз)
учун кальций, 246
Сөөлдөр, 210, 212, 400, 402
Спермицид, 285, 396
СПИД (ЖИКСти караңыз)
Спирт ичимдиктери
алардан пайда болуучу көйгөйлөр, 119, 148-149, 325, 326, 400, 416
жана ысык уруу, 81
Стерилдөө, 427
аспалтарды, 74, 401
шприцтерди, 69, 72, 74
Стерилдуу, 427
тантыч, 87
Стероиддер, 51
Стетоскоп, 410
Страбизм, 223
Стрептококктуу тамак сезгенүү, 310
Сульфаниламиддер, 55, 358
Супрессанттар, 427
жөтөл, 52, 384
Суу менен дарылоо, 45-48
буу, 47, 168, 384
жана оорунун таралышы, 146, 188
жана тазалык, 46, 131, 135, 137-139, 144, 146
куйүктөрдүн оорутушун басандаттуу учун, 96
ысытма болгондо, 75
Суу чечек, 204, 311
Суга салуу, 102
Сүүк аба-ырайы, 408-409

Сүк тийүү жана сасык тумоо, 45, 57, 163, 308
кандай тамактануу керек, 123
Сүк тийгендө жана ысытма учурунда чыгуучу жарапар менен ыйлаакчалар, 48, 171, 232, 402
Сууктан болуучу оорулар, 408-409
Суюктуктар, 39-40, 151
Сүзөк, 221, 236-237, 255, 360
(ошондой эле Жыныс ооруларын караңыз)
Сүннәтке отургузуу, 74, 401, 404
Сүт
жана ашказан жарапары, 129
жана бруцеллөз, 188
жана ич өткөк, 156
кулмайда турунdęгү, 392 (ошондой эле Эмчек эмизүүнү караңыз)
Сфигмоманометр, 410
Сыйкырчылык, 2, 6, 420
Сынган сөөктөр, 14, 98-99

Т

Табигый төң салмактуулук, 58
Таблетка (бойго болтурбоочу), 285-289, 394-395
Тазалык, 131-139
балдардагы, 136, 296
денеге дары саюудагы, 68, 74, 401
жеке тазалык, 39, 41, 133-135
инфекциянын алдын алуу үчүн, 74, 84, 401, 414
коомдук тазалык, 137-139
медициналык аспаптардын тазалыгы, 74, 401
негизги көрсөтмөлөрү, 133-139
ооз менен тиштеги, 229-231
терет учурундагы, 260, 263
Талассемия, 393, 428
Талгак (экклампсия), 249, 422
Талма, 38, 178, 319, 389-391
Тамак
ага бир нөрсө туруп калуу, 79
андагы шишик, 10, 130, 423
сезгенүү, 163, 309-310
Тамак сезгенүү, 163, 309-310
Тамак синириүү, 13
Тамактун ууланнуу, 23, 103, 135, 153, 161
Тамактануу, кб11, кб13-кб16, 107-130, 295
(ошондой эле Көтөрөм болууну караңыз)
Таман сөөлдерүү, 210
Тамеки, 129, 416-417
Тамыр кагуу, 32-33, 41, 410-411, 426, кителин арткы тышына чейинки бетте
Тар таасирлүү антибиотиктер, 56, 425
Тараза (ымыркай балдардын салмагын өлчөө үчүн), 297
Таралып ооруу, 35, 95, 426
Тарамыш (байламта) чоюлдуу, 102
Тарамыш чоюлдуу, 102, 427
Тасма курт, 143, 376
Таттуулар, 115, 119, 122, 229, 408
Таңғыч (бандаж), 85, 87, 101-102, 336
Таңкы оқшуу, 248, 287

Тез дем алуу, 24, 423
Текшерүү
байтапты, 29-38
көздү, 33, 217
көздүн көрүсүн, 223
кош бойлуп аялды, 250-253
сокур ичеги сезгенүүгө, 36, 95
тизе рефлекстерин, 183
чүркүгү, 94, 317
эмчекти, 279
Темгилдүү келте (бөртмө келте), 26, 190
Темир
лимон ширесине мык салып, темир алуу, 117
таблеткалары, 51, 118, 124, 307, 335, 393, 405
темир идиш, 117
темирге бай азыктар, 124
Тепки (паротит), 312
Тери
аны кандалай текшерүү керек, 34
анын залалдуу шишиги (рак), 211, 399
анын кургашы, 107, 208
ар кандалай оорулардын картасы, 196-198
балдарда, 215, 308
дарылары, 334-335, 371-374
жарапары, 212-213
кургак учугу, 179, 212
оорулары, 193-216, 406, 421
оорутпаган жарапар, 191, 237, 279
Тери ириң жарасы, 25, 202
Тери тонуу, 409
Териге исиркек чыгуу, 216, 236, 400
аллергиялык реакциядан, 68, 166, 203-204, 358
анын алдын алуу, 133
жалајак исиркеги, 215, 421
ич келтеден, 189
котон жарадан, 238
кызамыктан, 312
кызылчадан, 30, 311
кычышуу менен коштолгон, 199-200, 203
майда көк-ала тактарга окшогон (темгилдүү келте), 190
суу чечектен, 311
Теридеги ак тактар, 206-207, 232
Термометр, 31, 334
Тигиши (тигүү), 86, 255, 269, 423
анестезиялоочу дарылары, 380
Тил, 232
Тилме, 212
Тирсек (хордеолум), 224, 427
Тиши, 133, 229-232
Тиш жуугуч паста, 230
Тиш жуугуч щётка, үйдө жасалган, 230
Тиш ооруу, 231
Тиш оюк (тиштеги тешик), 229-230, 420
Тиштеп алуу
аны дарылоо, 86
жаныбарлар (кутурма), 181
инфекцияя алып келүүчүү, 89
уулуу, 104-106
Толгоо, 258-262, 264, 424
жалган толгоолор, 258

- төрөттүн баскычтары, 259-262
 төрөттүн жакындағанын көрсөткөн белгилер, 258
 толгоо учурундағы көйгөйлөр, 267
Толук (семиз) **адамдар**, 126, 325-326, 329
Тонзиллит (алқым безинин сезгенүүсү), 309
Тонзиллит, 309
Топтошуп талкуулоо, кб24-кб27
Төрөлүүлкүтү көзөмөлдөө (Үй-булөнү пландоону караңыз)
Төрөт
 ага даярдануу, 254-256
 ара төрөлүү, 262
 бала төрөлгөндөн кийин кан кетүү, 264-265
 инфекция, 260, 276
 күмөндүн эне ичинде жайгашуусу, 257, 261, 267
 киндик түтүктү кесүү, 262-263
 оор төрөттер, 267-269, 319
 “төрөтту тездетүүчү” деп белгилүү дарыларды туура колдонуу, 265-266
 төрөт жакындағанын көрсөткөн белгилер, 258
 төрөт жолунун чыга беришинин айрылуусу, 269
 эненин төрөт учурундағы жайгашуу абалы, 260
Төрөт жолунун чыга бериши (Кынды караңыз)
Төрөт ысытмасы, 27, 276, 283, 420
Төрөтке көрек нерселер, 254-255
Төрөтке чейин көрүлгөн кам, 250-253
Төрөттөн кийин, 426
 кан куюлуу, 266, 391
 мүнөздөмөлөк, 123
Төрөттөн кийинки коньюктивит, 221 (ошондой эле Жаңы терелгөн балдарды караңыз)
Төрөтту тездетүүчү дарылар, 50, 265-266, 319, 391
Трахома, 220
Трематод күрттары (кан соргучтар), 146, 377, 422
Трихиннелез, 144
Трихомонад, 241
Трихурис (өрмө күрт), 142
Тропик кенеси, 201, 420
Тропикалық ысытма (Безгекти караңыз)
Тубаса көмтиктер, 6, 247, 272, 289, 318-321, 412
Туз
 аны аз колдонуу, 120, 125, 176, 249, 325, 326
 арылтмалары, 16
 йоддолгон, 130, 247, 318
Тукум кууган оорулар, 18, 318-319, 321, 423
Тукумсуздук, 244
Түрүштүүлүк, 426
 антибиотиктерге, кб19, 57-58, 237, 351
 инфекцияя, 108, 120, 271
Туталак, 23, 178, 422
 ага каршы дарылар, 336, 389-391 (ошондой эле Карышманы караңыз)
 балдардагы, 307, 319
 каттуу ысытмадан болуучу, 76
 менингиттөн болуучу, 185
 мээ безгектен болуучу, 186, 367
 тубаса көмтиктерден болуучу, 273, 319
Түздөн-түз басуу, 82
Түйүлүп ооруу (ичеги карышуулары), 35, 145, 157, 421
Түркүн түстүү чакалай, 206
Тылактил (клитор), 233
Тырык
 күйүдөн пайда болуучу тырыктардын алдын алуу, 97
Тырышма (холера), 158
Тыюу салынган, 23, 428
- У**
- Углеводдор** (күч-кубат берүүчү азыктар), 110, 121, 420
Уйку качуу (уйкусудук), 328
Уйкусудук (уйку качуу), 328, 423
Укалоо
 жатынды, 264-265
 төрөт жолунун чыга беришин, 269
 тарамыш чоюлууну же сөөк сынгандагы, 99, 102
Улгайган адамдар, 83, 214, 235, 323-30
Уремия, 239-240
Уретерлер (Заара агуучу түтүктөрдү караңыз)
Уретр (Заара чыгуучу түтүктү караңыз)
Уруксуз эрек жана аял, 236, 244, 412
Уруксуздандыруу, бойго болтурбоо үчүн, 285, 293
Ууз сүт, 277, 421
Уукесер дары, 70, 388-389
 жылан чагуусуна каршы, 105, 388
 чаян чагуусуна каршы, 388
Уулануу, 103, 389
 заарадан, 239-240
 кош бойлуулуктан, 249, 422
 тамактан, 23, 135, 153, 161
Уулуу
 есүмдүктөр, 204
 тиштөөлөр, 104-106
Үюу (Сөзгичтүү жоготууну караңыз)
- Ү**
- Үй тиричилиги**, кб10
Үй-булөнү пландоо, кб16, 246, 283-294, 394-396, 415
 жана тукумсуздук, 244
Үйдөн дарылоо ыкмалары, 1-3
 алар боюнча суроолор жана жооптор, 6-8
 аларды туура колдонуу, кб2, 24
 алардын жардам берерин кандай төкшөрсө болот, 10-11
 ич алдыруу жана арылтма дарылар, 15
 тукумсуздукка каршы, 244
Үйлөргө баруу, кб24
Үйрөнүү, кб4, кб21-кб28, 332
Үлүлдөр, 146
Үшүкалма, 409
- Ф**
- Фалципарум безгеги**, 158, 186, 365

- фалципарум, 158, 365
 Фармаколог, ага кайрылуу, 338
Фетоскоп, 252, 255, 422
Фирмалык атальштагы дарылар, 55, 333, 339, 420
Фланнелдик графика, кб22
Флебит, 288
Фолий кычкылдыгы, 118, 321, 393, 422
Фоликулдар, кабактардын ички бетинде-
ги, 220
Фторид, тиш үчүн, 229
- X**
- Хиругиялык жардам**
 аны талап кылган ден соолук көйгөйлөрү, 91-95, 177, 222, 267
 аны талап кылышы мүмкүн болгон дэнсоолук көйгөйлөрү, 102, 175, 177, 211, 222, 225, 235, 243, 279, 280, 293, 317, 319, 329
Хламидиоз, 221, 234, 236-237, 255, 360
Холера (Тырышманы караңыз)
Хордеолум (тирсек), 224
- Ч**
- Чагуу**
 аары, 70
 чаян, 106
Чай кашык менен өлчөө, 61
Чалыркөздүк, 223, 318
Чарчоо, 23, 124, 323, 400
Чач
 битке текшерүү, 200
 начар тамактанудан бузулушу, 107
 түшүүсү, 107
Чаян чагуу, 11, 106, 337, 388
Чорлор, 210, 421
Чөгүү (сууга тумчугуу), 79, 422
Чөп калтыратмасы, 165, 427
Чөп чайлары, 1, 8
Чөптер, дарылоочу касиеттери бар, 12-13, 423
Чурку, 177, 423
 анын ичегини бүтөп калышы, 94
 жаңы төрөлгөн баланын жука чурайында, 317
 кош бойлуу кездеги, 256
Чүчөк курт (Энтеробиус), 12, 141
Чыйкан (ириңкөлкүл), 202, 420
Чылым чегүү
 кош бойлуу кезде, 318, 416
 андан пайда болуучу ден соолук көйгөйлөрү, 119, 129, 149-150, 289, 325, 326, 400, 416
Чымындар
 жана оору, кб23, 135, 227-228, 406
 көз алдында көрүнүүчү, 227, 323
Чырмалма чакалай, 204, 400
- Ш**
- Шакый**, 162, 424
Шал болуу
 баланын шал оорусу, 314-315
 бет, 37, 327
 кенелерден, 201
- макоопесте, 191
 мээге кан күюлганды, 37, 327
 мээшал баладагы, 320
 омуртканын күргак учугунда, 180
 пестициддерден, 412
 текшерүү, 37
Шам сокур, 113, 226-227, 337
Шанкр, 237
Шигела, 145, 358
Шистосомоз, 146, 337, 377
 шистосомоздо, 146, 377
Шишүү
 ага карши үйдөн дарылоо ыкмалары, 12
 байламта жана тарамыш чоюлуудан, 102
 буттун таман жагынын шишүүсү, 113, 124, 144, 176, 248-249, 321
 дарылардан болуучу, 68, 70-71, 231
 инфекциядан, 194
 (ошондой эле Лимфа бездерин, Курсак көбүнү, Вена варикозун караңыз)
 кездүн шишүүсү, 144, 221, 313
 калтанаң же энектердин шишүүсү, 312, 317
 сыңган буттун же колдун шишүүсү, 108, 239, 249
 улгайган адамдардагы, 323
 эмчек шишүү жана шишиктер, 278-279
Шише (бөтөлкө) менен тамактандыруу, 120, 154, 296
Шишиктер
 бет менен денедеги, 191, 228
 курсактагы, 35, 243, 280
 улам ёсё берген, 196, 280 (ошондой эле Лимфа бездерин караңыз)
 эмчектеги, 279
Шок, 30, 77, 325, 427
 аллергиялык, 70, 105, 166, 351
 катту күйүктөрдөн болуучу, 97
 төрөгөндөн кийин, 265
 учурундагы жүрек согуу, 33, 410-411
Шприц, 72, 74, 336, 399, 401, 405
- Ы**
- Ыйлаак** (киста), 143, 243, 280, 421
Ыйлаакчалар
 дарылардан болуучу, 358, 361
 күйгүзүп алуудан болуучу, 96
 күнчтөн (экзема) болуучу, 216
 кээ бир ёсүмдүктөргө, ж.б. тийгендөн болуучу, 204
 суу чечектен болуучу, 311
Ымыркай балдар
 алардагы ич еткөк, 159
 алардагы тери оорулары, 215 (ошондой эле Балдарды, Жаңы төрөлгөн балдарды караңыз)
 аларды текшерүү, 34
 тамактандыруу, 120-121
- Ысык**
 алсыроо, 81
 карышуулар, 81
 мээге кан күюлүү, 78, 81
Ысык компресс, 193-195, 406
Ысык ургандагы өтө оор абалдар, 81

Ысытма

аны кантіп түшүрсө болот, 75, 76, 335
анын ар кандай ооруларда болуучу түрлөрү, 26-27, 30, 31
балдардагы, 306
жаңы төрөлгөн баладагы, 270, 273
катуу, 6, 15, 75-76, 335
төрөт учурундагы, 27, 276, 283
ысытмадагы мүнөзтамак, 8

Ысытма учурунда чыгуучу ыйлаакчалар же сүүк тийгендө чыгуучу жаралар, 48, 171, 232

Ысытма, 26

Э

Эгиздер, 251, 256, 269, 289

Экзема (Күнчтү караңыз)

Эклампсия (талгак), 249, 422

Эксперимент жасоо, кб15

Эл Аралык Саламаттыкты Сактоо Үюму, 49, 432

Элдик ишенимдер, 3, 6-8, 123 (ошондой эле Үйдөн дарыллоо ыкмаларын караңыз)
“**Элдик оорулар**”, 21-26

Эмгек (баланын төбөсүндөгү жумшак жер)
аны бөксерүшү, 6, 9, 151, 274
анын шишүүсү, 274 (ошондой эле Дененин суусузданусун караңыз)

Эмгектин бөксөрүшү (Эмгекти караңыз)

Эмдөө (вакциндөө), 19, 147, 296, 337

Эмфизема (Желөпкөнү караңыз)

Эмчең залалдуу шишиги (рагы), 279

Эмчең ириңкөлкүлү (эмчең чочуу, мастит), 278, 424

Эмчең чочуу (мастит, эмчең ириңкөлкүлү), 278, 424

Эмчек эмизүү, кб12, 120-122

ал тууралуу элдик ишенимдер, 2, 7 (ошондой эле Эмчектерди караңыз)
жана бойго болтурбоо, 285, 289, 294, 295
жана жакшы тамактануу, 114, 116, 304
жана ич өткөктүн алдын алуу, 154, 156
жаңы төрөлгөн балдарга, 271, 277, 405

Эмчектер

аларга кам көрүү, 277, 279
алардын шишүүсү, 278-279

Эн оору, 212

Энектер, 233

шишүүсү, 312, 317

Энелер

балдардын денсоолугу жана оорулары, 295-321
төрөткө чейин көрүлгөн кам, 250-253 (ошондой эле Үй-бүлөнү пландоону караңыз)

төрөттөн кийинки денсоолугу, 276, 280

энелер үчүн маалыматтар, 245-282

Энелик бездер, 36, 280, 425

Энелик бездердеги ыйлаак, 280

Энтеробиус (чүчөк курт), 141

Эпсом түздары, 16

Эркек уругу (сперма), 233, 244

Эс ооп жыгылуу, 78, 79, 81, 325, 327

Эс-учтуу жоготуу (Эс-учун жоготкон адамды караңыз)

Эс-учун жоготкон адам, 78, 424

анын дем алыши, 32

каректеринин көлөмдөрүнүн айырмаланышы, 33

шок болгондон, 77

Эт оюлуу, 13, 214, 420

Этек кир, 245-246, 281, 285, 294, 394-397